

CARTEA ROMÂNĂNEASCĂ EDUCAȚIONAL

Bacalaureat de nota 10

Lucrare elaborată conform programei școlare în vigoare pentru Bacalaureat 2019.

Editor: Călin Vlasie
Redactare: Cristi Dinu
Tehnoredactare: Adriana Vlădescu
Design copertă: Ionuț Broștianu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PĂDURARU, DRAGOȘ SILVIU

Bacalaureat : limba și literatura română : pentru toate profilurile

Dragoș Silviu Păduraru, Dumitrița Stoica. - Pitești : Cartea Românească Educațional, 2018

ISBN 978-606-94581-4-3

I. Stoica, Dumitrița

811.135.1

821.135.1.09

Grupul Editorial ROCART
Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, 2018
www.cartearomaneasca.ro

**DRAGOȘ SILVIU PĂDURARU
DUMITRIȚA STOICA**

Bacalaureat

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Pentru toate profilurile

*Teste după modelul M.E.N., cu sugestii de rezolvare
(15 variante pentru proba orală și 55 de variante pentru proba scrisă)*

**Cartea Românească
EDUCAȚIONAL**

PROBA ORALĂ

(DS)

TESTUL 1

Citește textul cu voce tare:

O noapte furtunoasă, Conul Leonida față cu reacțiunea, O scrisoare pierdută, D-ale carnavalului – cine din cei ce se duc la teatrul român nu a văzut una sau alta din aceste comedii? Mulți cunosc pe cea dintâi, mai toți pe cea de-a treia și câțiva pe celelalte.

De meritat toate merită să fie cunoscute și, după părerea noastră, laudate – toate fără excepție.

Publicul primelor reprezentări a judecat altfel. *Scrisoarea pierdută* a avut un succes mare; și *Noaptea furtunoasă* a avut succes; dar *Conul Leonida*, jucat pe o scenă de două mâini, nu a plăcut; și *D-ale carnavalului* a fost fluierată.

Foarte bine!

Este însă vremea să ne explicăm o dată asupra acestor lucruri, dacă se poate; și cine știe de nu se va putea? În materie de gust literar – ce e drept – discuția e totdeauna grea, și e grea mai ales acolo unde lipsește încă tradiția literară și prin urmare unitatea de idei în privința operelor ce le numim frumoase.

Dar greutatea este uneori un îndemn mai mult pentru încercare, și tocmai când nu există încă siguranța principiilor, stabilirea lor este cu atât mai de trebuință.

Și mai întâi să căutăm a ne înțelege asupra părții celei mai puțin contestate din meritul literar al d-lui Caragiale care ne pare a fi următoarea:

Lucrarea d-lui Caragiale este originală; comediiile sale pun pe scenă câteva tipuri din viața noastră socială de astăzi și le dezvoltă cu semnele lor caracteristice, cu deprinderile lor, cu expresiile lor, cu tot aparatul înfățișării lor în situațiile anume alese de autor.

(Titu Maiorescu, *Comediile d-lui I.L. Caragiale*)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (argumentativ, descriptiv, epistolar, informativ, memorialistic, narativ etc.)? Motivează răspunsul.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre necesitatea cunoașterii marilor scriitori? Susține cu argumente opinia formulată.

TESTUL 2

Citește textul cu voce tare:

Nu departe de cetățuia Neamțu – a căria ruine se mai văd încă dărâmate de oameni și de timp – mai în sus, pe o vale ce se întinde verde și răcoroasă între două șiruri de munțișori umeroși, Alexandru cel Bun făcu la 1402 o bisericuță de lemn în cinstea s. Ioan Teologul, pe lângă care se adunară câțiva monahi; și pentru adăpostirea lor și a altor creștini în timpurile acelea pe când Moldavia se bântuia de războaie și de răscoale, zidi aproape de biserică și un turn de peatră.

Pe atunci întumându-se de la Viena, Ioan Paleologul trecu prin Moldavia. Alexandru îl primi cu tot onorul cuvenit moșteanului imperiei Bizantine, însoțindu-l până la Galați. Spre răsplata ospetiei ce primise, Ioan suindu-se pe tron îi trimise lui purpură și coronă împărătească, iar mitropolitului Iosif sacos¹ și mitră²; dar spre a-și învecinici pomenirea, trimise doamnei Anei, soției lui Alexandru, și o icoană făcătoare de minuni a Maicei Domnului.

Icoana aceasta se puse în bisericuța mai sus arătată. După trecere mai de un veac, Ștefan Marele, văzând că s-a mărit numărul călugărilor, începu a zidi la anul 1497, lângă bisericuța lui Alexandru-vodă, o altă biserică mare de peatră cu hramul înălțării, dar murind el la 1503, o sfârși fiul său Bogdan, și aduse icoana Fecioarei cea nărzăvă de Paleologul în biserica astă nouă, unde este și pân-în ziua de astăzi.

(C. Negruzzi, *Negru pe alb. Scrisori la un prieten*)

¹ Sacos – veșmânt arhieresc de mătase, lung până la genunchi și cu mâneci largi, care se poartă peste stihar.

² Mitră – acoperământ al capului de formă sferică sau conică, uneori bogat ornamentat, purtat mai ales de arhierii în timpul slujbei religioase.

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul mesajului (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce tip de text este acesta (argumentativ, descriptiv, epistolar, informativ, memorialistic, narativ etc.)? Motivează răspunsul.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre necesitatea cunoașterii trecutului? Susține cu argumente opinia formulată.

TESTUL 3

Citește textul cu voce tare:

Credința înverșunată într-un mit a determinat un grup de zeci de persoane să-și pună viața în pericol doar pentru a participa la un fenomen care se petrece, spun unii, în Bucegi în data de 28 noiembrie. Atunci se serbează Ziua Sfinxului și se spune că în această zi, fix la ora 16:45, muntele emană energii puternice pe care doar inițiații le pot simți. *Adevărul* a vorbit cu participanții la excursia transformată într-o veritabilă aventură.

Pornind de la acest mit, ale cărui rădăcini se pierd în negura timpului, se organizează de ani de zile excursii tematice. Participă doar cei dornici de aventură și cei care se simt în stare să urce un traseu de câțiva kilometri, pe timp de noapte, și, de cele mai multe ori, în condiții vitrege de vreme. În dimineața zilei de marți, 28 noiembrie, mai multe grupuri organizate au pornit, unele din Dâmbovița, din zona Peștera, altele din Sinaia, cabana Dichiu, spre Sfinx. Cu toții au ignorat avertismentele Administrației Naționale de Meteorologie, care emisese încă de duminică un cod portocaliu de ninsori și viscol pentru zona muntoasă a județului Prahova.

(George Enache, „Piramida invizibilă din Bucegi: cum să rămâi blocat pe munte, prin nămeți, când vrei să te încarci cu energia Sfinxului”, în *Adevărul*, 2017)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifice în textul dat?

2. Care este opinia ta despre atracția paranormalului? Susține cu argumente opinia formulată.

TESTUL 4

Citește textul cu voce tare:

Vineri, 1 decembrie, se împlinesc 99 de ani de la Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România. Aproximativ 3.500 de militari și specialiști din MAPN, MAI și SRI, cu peste 350 de mijloace tehnice, din care 50 de aeronave, și militari din mai multe țări aliate sau partenere vor participa vineri, 1 Decembrie, începând cu ora 11:00, la Parada militară organizată cu ocazia Zilei Naționale a României, în Piața Arcul de Triumf din București.

Ca o premieră, la parada de 1 Decembrie vor participa cu tehnică militară și o parte dintre aliați – polonezii cu transportoare Rosomak și Forțele Aeriene Canadiene cu avioane de vânătoare CH-18 Hornet. Totodată, la paradă vor participa și 3 transportoare Piranha V, model ce va intra în dotarea Armatei Române în anii următori.

Cei peste 300 de militarii străini vor fi din Bulgaria, Canada, Franța, Germania, Grecia, Italia, Polonia, Portugalia, Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, Republica Moldova, Slovacia, SUA, Turcia și Ucraina.

Anul acesta, Comandamentul Multinațional de Divizie Sud-Est participă cu reprezentanți ai națiunilor aliate: Albania, Bulgaria, Canada, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Polonia, România, Slovacia, Spania, Turcia, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii.

(<http://www.hotnews.ro/stiri-esential-22148884-multi-ani-romania-parada-ziua-nationala-incepe-ora-11-00-arcul-triunf.htm>)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- a. Ce se poate deduce din text despre emițătorul mesajului (activitate, perspectivă, intenții)?
- b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.
- c. Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identificeți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre importanța sărbătorii naționale? Susține cu argumente opinia formulată.

TESTUL 5

Citește textul cu voce tare:

mă întorc acasă după ani și ani de
umblat prin bucurări
și mă întorc cu o plasă goală în mână
și te aștept la poartă și îmi zice păi,
dragul nostru, parcă ai zis că mergi la câștig
parcă ziceai că tu, în doi ani, o să câștigi cât alții în patru
și uite că acum n-ai aduce nimic.

ba, uite, dragilor, chiar nimic am câștigat.
și aduc atâta nimic acasă cât n-a putut aduna
nimeni în ăștia doi ani.
nici n-am putut căra de unul singur atâta
nimic cât am câștigat.

PROBA SCRISĂ

TESTUL 1 (DS)

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

A fost, de curînd, Valentine's Day. Și indiferent de cît de contestată e sărbătoarea asta de unii și de alții, de cît de kitsch a devenit în cele mai multe contexte, eu, una, voi continua să „mă las pradă” ei și chiar să mă bucur de ea. Da, evident, aceasta răspunde părții mai sîropoase și mai *soft* din mine, celei asemănătoare unei bezele roz în formă de inimioară. Cea despre care romanele și revistele pentru femei ne spun că se găsește în orice „fată”: undeva, în stăpînîndul sufletului ei de Cenușăreasă posibilă, amestecată cu Rapunzel, care stă undeva în turnul ei, îmbrăcată în roz și așteaptă un prinț generic. Nu m-au deranjat, de fapt, niciodată, inimile în construcție-pufoase, din blană roșie, asociate cu ursuleți pe care, de destule ori, scrie *I love you*. Nici prăjiturile, fursecurile sau bomboanele în formă de inimă de care sînt invadate cofetăriile și supermarketurile. Dimpotrivă, „victimă” în cunoștință de cauză, le-am încercat pe mai toate. Ba pînă și pizza în formă de inimă, care a fost, într-un an, „la ofertă” la Pizza Hut.

Am și acum poza cu fiul meu, bărbatul meu și cu mine, în jurul inimii multicolore de cocă. Cred că era într-o perioadă în care, copilul fiind mic, eram depășiți de situație: și el, și eu arătam ușor fanați și încercănați. Copilul părea înșă mîncărit, ceea ce, pînă la urmă, conta. Nu se integra în romantismul clasic de Sf. Valentin, dar era, totuși, o poză care surprindea un anumit fel de dragoste. [...]

Recăzînd cu picioarele pe pămînt, e, ziua Îndrăgostiților (fie că o serbăm de Sf. Valentin sau de Dragobete), e, din punctul meu de vedere, o sărbătoare benignă. Pînă la urmă, are legătură și cu ciclurile naturii: dacă Halloweenul (o zi a morților...) marca începutul iernii, Sfîntul Valentin anunță venirea primăverii, trezirea la viață a toate cele, așa cum scriam în compunerile școlare de altădată. O variantă idilică de Baba Dochia, de ce nu...

(Iaromira Popovici, „De dragoste”, în *Dilema veche*, 2017)

Notă! În cazul tuturor textelor, apare scrierea cu *i* din *î* în interiorul cuvintelor, neconformă cu norma. Am respectat opțiunea autorilor și a revistelor unde apar articolele.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Indică un sinonim al cuvîntului *contestată*. **6 puncte**
2. Precizează ce sărbătoare de toamnă este menționată în text. **6 puncte**
3. Selectează trei imagini semnificative pentru Valentine's Day. **6 puncte**
4. Transcrie un fragment care prezintă semnificația sărbătorii discutate. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, ideea principală a articolului. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă avem nevoie de **sărbători** sau nu, raportându-te atât la informațiile din textul dat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

✍ În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Caracterizează, în minimum 50 de cuvinte, **un personaj** din textul următor, având în vedere două trăsături:

- Să nu mă lași! Trebuie să-mi faci un mare serviciu amical!... La nevoie se arată amiciția: să vedem cât ne ești de prietin!
- Cu cea mai mare plăcere, madam Georgescu, dacă pot...
- Poți!... să nu zici că nu poți!... știi că poți!... trebuie să poți!
- În sfârșit, ce e? de ce e vorba?
- Dumneata cunoști pe... Știi că-l cunoști!
- Pe cine?
- Ți-e prietin... Știi că ți-e prietin! să nu zici că nu ți-e prietin!...
- Cine?
- Popescu, profesorul de filosofie.
- Suntem cunoscuți, de drept; dar chiar așa buni prietini, nu pot să zic.
- Las' că știi eu...
- Ei?
- Ei! trebuie numai decât să te sui în birje cu mine, să mergem la el, să-i vorbești pentru Ovidiu.

Cititorul trebuie să știe că madam Caliopi Georgescu are trei copii – Virgiliu, Horațiu și Ovidiu Georgescu. Virgiliu este în anul al treilea la Facultatea de Drept, Horațiu în al doilea, și Ovidiu vrea să intre în anul întâi, la aceeași facultate. Ovidiu trece acuma examenul sumar de șapte clase liceale, și, cu toată bravura lui, pe cât spune cocoana Caliopi, după ce a biruit toate obiectele, s-a-nțepenit la Morala.

(I.L. Caragiale, *Bacalaureat*)

Notă! Pentru conținut, vei primi 6 puncte, iar pentru redactare, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

✍ În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text din **perioada pașoptistă**.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două secvențe relevante pentru tema textului studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul studiat (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, **motiv poetic**, leitmotiv, simbol central, **imaginar poetic**, figuri semantic-mantice; elemente de prozodie etc./acțiune, **conflict**, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, **instanțele comunicării narrative**, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj).

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru conținutul eseului, vei primi 18 puncte (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru redactarea eseului, vei primi 12 puncte (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

✍ În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

TESTUL 2 (DS)

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Întors de pe munte, la adăpost de euforia aproape primejdioasă a acelor zile cu soare crunt în gerul de la Băleac, începeam să mă pregătesc pentru noua cotitură a vieții. Mi se părea, și nu mă înșelam, că de-aerisiseram ceva: acțiunea și contemplația nu se mai împotriveau, erau două părți ale vieții. Violenta respinsesem. Am mai povestit o dată [...] visul meu în care aveam șase ani (visul însuși îl voi povesti mai târziu, dar în vis aveam un suflet de copilăș): eram un fel de „premilitar”. Faceam parte dintr-o grupă de pușcași. Poate că puștile erau de lemn. Ni se comanda să punem pușca la ochi și să tragem. Iar eu mă împotriveau, descărcam arma în aer, spunând, pe nemțește: „Ich will grüssen, nient schiessen”, „Vreau să salut, nu să împușc”. Cum să nu uci, cum să nu rănești, dar să acționezi totuși? Răspunsul? Unul singur: ca medic. Eu aveam să fiu medic. Acțiune și bunătate. Așa cum spune Iorga, a existat „o vreme a cavalerilor” aci în România. Dar umilințele, turcirea, au extirpat din noi spiritul cavaleresc. [...] Aici oamenii se umilesc, nu la onoare visează, ci la privilegiu. [...]

Aveam șaisprezece ani când am citit „Don Quijote”, în timpul unei lungi șederi în pat, din cauza unei hepatite. Avusesem putința să discut despre cavalerul rătăcitor de la Mancha cu T.,¹ dar

și cu domnul Papu care era hispanist și traducător al marelui roman renașcentist (împreună cu Frunzetti). Atunci am înțeles că în portretul eroului lui Cervantes nu este numai ironie, ci și o cumplită nostalgie a unei lumi pierdute, în care valorile gratuității, ale apărării celui mai slab erau chiar valori vii.”

(Ion Vianu, *Amor intellectualis*)

¹7. – Tudor Vianu, tatăl lui Ion Vianu.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Explică sensul expresiei *cotitură a vieții*. **6 puncte**
2. Menționează numele cavalerului celebru evocat în text. **6 puncte**
3. Precizează un motiv pentru care autorul a decis să se facă medic. **6 puncte**
4. Explică legătura dintre spiritul cavaleresc și medicină, așa cum apare în textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o trăsătură morală a autorului care se desprinde din întregul text. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă în **alegerea unei profesii** contează valorile morale sau nu, raportându-te atât la informațiile din textul dat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

☞ În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, având în vedere două trăsături moderniste:

Când am plecat, un ornic bătea din ceață rar,
Atât de rar că timpul trecu pe lângă oră.
I-am auzit întâia bătaie amândoi,
Pierzându-se-n noiembrie prelungă și sonoră.

Poate mai bate încă secunda de atunci,
Poate-a tăcut îndată și-așteaptă să mai vie

Îmbrățișarea veche, din nou, precum a fost,
Și lacrimile tale, în gara cenușie. [...]

Te-ai împăcat sau suferi de vremea ce-a crescut?
La ce visezi când ziua pe lampa ta se curmă
Și cade-n geam zăpada la ceasul cunoscut,
Tu, care-ai stat bătaia s-ascuți, pe cea din urmă?
(Tudor Arghezi, *Despărțire*)

Notă! Pentru conținut, vei primi 6 puncte, iar pentru redactare, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

✍ **În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text studiat, aparținând **perioadei pașoptiste**.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului studiat într-o perioadă, într-un curent cultural literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două secvențe relevante pentru tema textului studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul studiat (de exemplu: acțiune, **conflict**, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, **instanțele comunicării narrative**, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj/titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, **motiv poetic**, laitmotiv, simbol central, **imaginar poetic**, figuri semantice; elemente de prozodie etc.).

Notă! Ordinea înregistrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru conținutul eseului, vei primi 6 puncte (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru redactarea eseului, vei primi 12 puncte (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, alinierea – 1 punct).

✍ **În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.**

TESTUL 3 (DS)

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Într-o dimineață de august am primit un plic cu timbru indian. L-am deschis înfrigurat. Îmi scria maharajahul Manindra Chandra Nandy din Kassimbazar. Mă felicita pentru hotărârea mea de a studia filozofia indiană cu Surendranath Dasgupta, dar adăuga că doi ani nu sunt de ajuns. Îmi trebuiau cel puțin cinci ani ca să pot învăța limba sanscrită și pătrunde în tainele filozofiei indiene. El era dispus să-mi acorde o bursă pe cinci ani. Dar pentru că nu credea cu puțință că un european să ducă viața studenților indieni, mă întreba de cât aș avea nevoie lunar.

Am citit și recitit scrisoarea ca-ntr-un vis. Apoi am alergat să-i dau mamei marea veste. În aceeași seară am răspuns maharajahului, asigurându-l că sunt bucuros să rămân cinci ani lângă Dasgupta, la Calcutta. În ceea ce privește suma de care aveam nevoie lunar, îl lăsam pe el s-o hotărască. Am recopiat scrisoarea cu mare grijă, căci mâna îmi tremura de emoție. Și am adormit foarte târziu, hărțuit de planuri și întrebări: cât va costa oare vaporul până în India? Și pe unde am să trec? Să mă duc la Bombay și să traversez apoi India cu trenul, sau să aștept un vapor care să înconjoare subcontinentul și să mă lase la Calcutta? [...]

La gară m-au însoțit numai tata și Corina. Corina era acum în ultima clasă de liceu și speram că în curând se va instala în locul meu în mansardă. Pe peron mă așteptau câțiva prieteni: Radu Bossie, Haig Acterian, Ionel Jianu, Polihronia de Ceiați erau deja plecați la Paris. Ionel Jianu îmi adusese o cutie mare de țigări și cartea lui Jacques Rivière, cu o caldă dedicație. Acum, pe peron, îmi spunea încă o dată cât de mult mă admiră pentru curajul meu de „a pleca în marea aventură”.

Timpul trecea anevoie. Dar, în cele din urmă, am auzit semnalul de plecare și trenul a început să se desprindă lin de pe peron.

(Mircea Eliade, *Memorii*)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Precizează câte un sinonim pentru *veste* și *hărțuit*. **6 puncte**
2. Menționează motivul pentru care Mircea Eliade vrea să ajungă în India. **6 puncte**
3. Formulează un motiv pentru care autorul îi cere maharajahului să fixeze el suma necesară traiului zilnic. **6 puncte**
4. Explică admirația lui Ionel Jianu pentru tânărul Eliade. **6 puncte**
5. Prezintă în 30-50 de rânduri starea de spirit a autorului din ziua primirii plicului cu timbru indian. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă este dificilă sau nu, pentru un tânăr, **plecarea de-acasă**, raportându-te atât la informațiile din textul dat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

✍ În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, **rolul notațiilor autorului** în următorul fragment:

O mare încăpere bătrânească. În dreapta fund, scară ce duce la etaj. Sub scară, o ușă laterală. În stânga, plan-coupé¹, ușă mare ce dă în grădină. Masă rotundă, un bufet demodat, cadre pe pereți. Interior bătrânesc de oameni bogați. La ridicarea cortinei Aneta, Zoia, Lena joacă cărți.

ZOIA: Ce faci, țată, că ai adormit cu cărțile în mână!

ANETA: Nu bat. Te uiți la mine să bat. Uite, nu bat. Cu ce să bat?

ZOIA: N-ai asul?

ANETA: N-am.

ZOIA: Mă mir.

ANETA: Dar ce, m-ai văzut că mă dau asul din casă?

ZOIA: (*Lenei*) Tu ce faci, Leno?

LENA: Ce să fac? Aștept.

ZOIA: Atunci bat eu.

ANETA (*cu necaz*): Așa te-am pomenit. (*Lenei*) Aveam mâna plină de atale² și mă întreba dacă am asu'. (*Apăsat*) Merg și eu.

(Al. Kirițescu, *Gaițele*)

¹ *Plan-coupé* – în arhitectură, reprezentarea grafică, pe orizontală, a unei clădiri.

² *Atale* – atuuri.

Notă! Pentru conținut, vei primi 6 puncte, iar pentru redactare, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

✍ În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui **text poetic eminescian**.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două secvențe relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: titlu, incipit, **relații de opoziție și de simetrie**, motiv poetic, laitmotiv, simbol central, **imaginer poetic**, figuri semantice; elemente de prozodie etc.).

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru conținutul eseului, vei primi 18 puncte (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru redactarea eseului, vei primi 12 puncte (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

✍ **În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.**

TESTUL 4 (DS)

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Să te simți „acasă”, deși pare un loc comun, e, după mine, mare lucru. Să simți că ți-ai găsit locul, că oamenii și împrejurimile „se asortează”, măcar într-o oarecare măsură, cu tine. Că ești confortabil în pielea ta și în raport cu spațiul în care te afli. „Locul” în care te afli nu e, desigur, strict spațiul fizic în care te găsești – deși contează și acesta suficient de mult. E spațiul fizic amestecat cu conotațiile lui afective și influențat considerabil de raporturile tale cu el. Într-un „loc de muncă” unde nu-ți place te faci, de pildă, te vei simți, probabil, mereu nelalocul tău. Inadecvat. [...]

Așa mi s-a întâmplat mie, cel puțin. Nu mă simțeam în largul meu în diverse locuri în care am încercat să lucrez. [...]

Când am ajuns la *Dilema* (care nu era încă veche), pe de altă parte, am avut aproape imediat senzația de acasă. Masa uriașă și neregulată de acolo, unde ne adunam toți, îmi amintea, pe undeva, de cea asemănătoare la care desenam, când eram mică, alături de tatăl meu, care lucra acolo. De asemenea, atmosfera boemă, în care nimeni nu forța pe nimeni să facă ce nu-i plăcea și programul liber, fără să fie inexistent, m-au făcut să mă simt acasă din prima.

Cel mai acasă mă simțeam în apartamentul nostru de două camere din Șoseaua Giurgiului. Pentru alții, cel mai înghesuit apartament, plin de cărți, haine și jucării, în care eu, copil fiind, eram singura care mă lăfăiam într-o cameră separată, părinții mei împărțind una de trecere. Nimic din toate astea nu avea nici o importanță, în ce mă privește. Acolo am fost cu siguranță acasă. Atunci când era să ne mutăm într-o casă mult mai mare și mai somptuoasă, a unei prietene care emigrase în

străinătate, mi s-a părut coșmaresc. Noroc că n-am avut destule pile, în regimul de atunci, cît să luăm casa, pe care am găsit-o într-o zi sigilată.

(Iaromira Popovici, „Sentimentul de acasă”, în *Dilema veche*, 2017)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Precizează sensul expresiei *a se simți acasă*. **6 puncte**
2. Menționează un loc în care autoarea afirmă că s-a simțit acasă. **6 puncte**
3. Transcrie un fragment în care apar trei indici spațiali. **6 puncte**
4. Prezintă două detalii semnificative pentru atmosfera plăcută de la revista *Dilema*. **6 puncte**
5. Explică, în 30-50 de cuvinte, ideea paragrafului final al textului. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă este important sau nu **să ne simțim acasă**, raportându-te atât la informațiile din textul dat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

✍ În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, având în vedere două trăsături ale genului literar:

Tu, care ești pierdută în neagra vecinicie,
Stea dulceni iubită a sufletului meu!
Și care îndinoară luceai atât de vie
Pe câmp eram în lume tu singură și eu!

O! blândă, mult duioasă și tainică lumină!
În veci printre stelute te căta al meu dor,
Ș-adeseori la tine, când noaptea e senină,
Pe plaiul nemuririi se naltă c-un lung zbor.

(Vasile Alecsandri, *Steluța*)

Notă! Pentru conținut, vei primi 6 puncte, iar pentru redactare, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

✍ În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text narativ studiat, aparținând lui **Ion Creangă**.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, **instanțele comunicării narative, perspectivă narativă**, registre stilistice (limbaj)).

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru conținutul eseului, vei primi 18 puncte (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru redactarea eseului, vei primi 12 puncte (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

✍ În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

TESTUL 5 (DS)

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Ce mai e zamnă prietenia este, zilele astea, în București, și un subiect de festival. Inedit, de care aveam să aflu întâmplător, dar care m-a sedus încă de la deschidere. „Sintem povești” – este un festival născut la a doua ediție care își propune, anul acesta, să „rescrie povestea prieteniei”, potrivit organizatorilor, Asociația Culturală Gradusart.

Spuneam că este inedit pentru că e vorba despre un festival de storytelling – care adună, adică, povestitori din toată lumea. Cu ocazia asta aveam să aflu că a fi povestitor este, în alte țări, o meserie reală, inclusă chiar în nomenclatorul meseriilor.

Cum se rescrie, așadar, prietenia prin povești?

Jeff Gere, unul dintre invitații festivalului, maestru păpușar din Hawaii și povestitor profesionist de 8 ani, face un exercițiu simplu: se ridică, ne privește câteva secunde, după care ne pune să-l urmărim: zîmbește, zîmbim și noi; se încruntă, noi la fel. După care lucrurile o iau de-a dreptul la

vale: hawaianul ne poartă, pe nesimțite, gândul înspre copilărie, când ne hlizeam, imitam animale, topăiam, mîrîiam, ne strîmbam: la final, se oprește și ne spune: „acum, toți din încăperea asta sîntem prieteni” – și rîdem, pentru că ne dăm seama că, pentru cîteva minute, am fost cu toții complici în această nebulie frumoasă a simplei conexiuni umane. Fără complicații raționale.

Prietenia nu trebuie să fie complicată. Nu trebuie să-i atîrnăm tinichele care zornăie. Este, pînă la urmă, ceva simplu, de care îți dai seama întorcîndu-te în copilărie. Îndrăgeam pe cineva cu care ne simțeam bine și ne doream, prin acest drag, ca celuilalt să-i fie la fel de bine. Dacă celălalt era fericit, eram și noi, dacă noi eram triști, și amicul era posomorît.

(Stela Giurgeanu, „Mai știm ce e prietenia?”, în *DilemaBlog*, 2011)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Precizează sensul sintagmei *a doua ediție*. **6 puncte**
2. Menționează meseria inedită despre care este vorba în text. **6 puncte**
3. Rezumă fragmentul care prezintă numărul din festival susținut de Jeff Gere. **6 puncte**
4. Selectează trei termeni din câmpul lexical al emoției. **6 puncte**
5. Prezintă o caracteristică a prieteniei, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă este dificil sau nu să păstrăm o **prietenie**, raportându-te atât la informațiile din textul dat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

✍ În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, având în vedere două trăsături ale neomodernismului:

Măinile mele sunt îndrăgostite,
vai, gura mea iubește,
și iată, m-am trezit
că lucrurile sunt atât de aproape de mine,
încât abia pot merge printre ele
fără să mă rănesc.

E un sentiment dulce acesta,
de trezire, de visare,
și iată-mă fără să dorm,
aievea văd zeii de fildeș,
îi iau în mână și
îi înșurubez răsând, în lună,
ca pe niște mânere sculptate,
cum trebuie că erau pe vremuri,
împodobite, roțile de cârmă ale corăbiilor. [...]
(Nichita Stănescu, *Vârsta de aur a dragostei*)

Notă! Pentru conținut, vei primi 6 puncte, iar pentru redactare, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

✍ **În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre două personaje într-un text narativ studiat, aparținând lui **Ioan Slavici**.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, moral, psihologic etc. al celor două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin referire la două episoade/secvențe relevante;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre personaje (de exemplu: acțiune, **conflict**, relații temporale și spațiale, **incipit**, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj).

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru conținutul eseului, vei primi 18 puncte (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru redactarea eseului, vei primi 12 puncte (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

✍ **În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.**

CUPRINS

Proba orală.....	5
Proba scrisă	18
Sugestii de rezolvare	159

CARTEA ROMÂNEASCĂ EDUCATIONAL